No. 2943 Zaterdag 23 April 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Een ontstellende balans

„'t Kwaad schijnt den sterv'ling gelijk het goede,
Als hij de leiding der godheid ontbeert"
SOPHOCLES.

Juist met de Paasdagen kwamen er door de Radio berichten binnen, dat de stakingen in Frankrijk ten einde zouden lopen.

Om wanneer weer te beginnen?

In de contemporaine geschiedenis is Frankrijk ontegenzeggelijk een der meest droevige landen met zijn schandalen, zijn ministerie-wisselingen, zijn stakingen enz.

Van uit de jaren van het begin onzer eeuw, zo schrijft Hyacinth Hermans in de Maasbode, is ons nog een zijn bijgebleven uit een tijdschriftartikel van Prof. Jhr. van der Wijck, die de opkomende mentaliteit van Frankrijk uit die dagen tekende met de volgende woorden: „Er is maar één rechtvaardige, één bezonnen krijg volgens Gustave Hervé, bestuurder van de — let wel — „Revue de l'Enseignement primaire", een tijdschrift, dat, zoals prof. v. d. Wijck toen mededeelde, onder zijn abonné's 14000 onderwijzers telde. En welke is die krijg? Die van de proletariërs tegen de bezitters. Welberaden eigenbelang noopt ons niet het leven voor het vaderland veil te hebben, maar zich liever van het goud der kapitalisten meester te maken."

Als wij ons niet vergissen, dan is deze Gustave Hervé na de oorlog van de dwalingen zijns weegs teruggekeerd, wat echter niet belet heeft, dat zijn ondermijnende arbeid door anderen in verhaast tempo werd overgenomen.

De actie van Gustave Hervé dateerde uit de dagen van Combes, toen de kloosterlingen en religieuzen het land werden uitgezet, en het onderwijs der jeugd voor goed geläiseerd werd. Maar de opzet tot laïsering van het onderwijs dateert reeds van heel vroeger, en liet reeds in de dagen van Combes en Hervé zijn eerste wrange vruchten zien. Het was in de dagen na de oorlog van 1870, toen het gezegde opgang deed, dat de Pruisische schoolmeester de Frans-Duitse oorlog had gewonnen, dat Frankrijk meende ook zijn eigen onderwijs te moeten gaan organiseren. Aan de wetenschap moest de eerste plaats worden ingeruimd, zij toch zou aan het land de knappe koppen geven en de echte patriotten, waaraan het zo'n behoefte had, de wetenschap zou de grote morele weldoenster worden.

Maar tegelijkertijd wilden de nieuwe hervormers alle godsdienst buiten het onderwijs en de opvoeding bannen, en stelden zij het beginsel voorop van de godsdienstige neutraliteit.

Dit veelbetekenend feit kon nu niet langer stilzwijgend voorbij worden gegaan. „Ce fut un grand malheur", dit is een grote ramp geworden, zegt de bekende Franse generaal Weygand, lid van de Académie Française, in een pas door hem uitgegeven publicatie, dat een ontstellende balans is geworden van wat er van het Franse onderwijs en de opvoeding is geworden.

De godsdienst buiten het onderwijs te sluiten, dat betekent een van de voornaamste grondslagen te miskennen van de waarlijk christelijke beschaving van Frankrijk, dat betekent zich beroven van zijn licht, zijn tucht en zijn geest van liefde. Minstens had men nog mogen eisen, dat het heilig recht der ouders om hun kinderen op te voeden naar eigen inzicht en opvatting, zou geëerbiedigd worden, en dat de godsdienstige neutraliteit strenger zou moeten worden nageleefd in de officiele school dan het ooit werd gedaan.

Maar afgezien nog hiervan, hoe moeilijk en onmogelijk is de taak geworden van hen die onderwijs en opvoeding hebben te verzorgen, en daarbij de morele steun van de godsdienst moeten missen. Zelfs de vaders van de moderne Franse school Paul Bert en Jules Ferrey hebben nooit kunnen bevroeden, dat hun school ooit zou worden, waarop ze is uitgelopen, een durende ondermijning van de staat en het gezag, welke thans de troosteloze aanblik geeft van een onder alle opzichten ontredderd Frankrijk.

Gezien nu dat alle onderwijs in Frankrijk gedurende de laatste halve eeuw gescheiden is van alle nationale en morele opvoeding, mag men dus zeggen dat het onderwijs op zichzelf beter geworden is, en dat onze kinderen dus beter uitgerust zijn en voorbereid voor de verschillende betrekkingen, welke hen in het leven wachten? Generaal Weygand erkent dat men deze bewering moeilijk zou kunnen volhouden. Onder de recruten die voor het eerst onder de wapenen worden geroepen, blijkt een beduidend percentage van de meest elementaire kennis gespeend te zijn. Sedert Jean Jaurès in de Kamer in 1912 verklaarde, dat 36 pct. van de Franse jeugd onder het peil bleef van een minimum van gewoon lager onderwijs, en wel zo dat de ene helft niet kon lezen noch schrijven, en de andere helft een onzekere kennis vertoonde, die nog erger was dan onwetendheid, is er nog niets veranderd. Nog in onze dagen blijkt een soldaat, die straks toch kiezer wordt in een zogenaamd democratische staat, nog niet eens te weten, hoe een gemeenteraad wordt samengesteld.

Met het hogere onderwijs staat het al niet beter. Zakenlui klagen over afgestudeerde jongelieden, die amper een fatsoenlijke brief kunnen schrijven of een rapport opmaken. De professoren der Faculteit laten zich in een zelfde geest uit. Een van hen bekende, dat het beschaming uitmaakt van de examinatoren, dat zij aan het eind van het jaar tot de ontdekking komen, dat zij het ondankbaar ambt hebben uitgeoefend van deurwaarder bij een failliete boedel.

Maar het ergerlijkste, dat generaal Weygand signaleert, is het bestaan en de houding van een onwettig syndicaat van functionarissen, die door de staat worden onderhouden en door hem bekleed zijn met de hoge opdracht van de jeugd te onderrichten en te vormen.

Deelde prof. jhr. van der Wijck in bovengenoemd artikel van een dertig jaar geleden ons mee, dat Gustave Hervé 14000 onderwijzers onder zijn abonné's mocht tellen, thans bestaat het Syndicat National des Instituteurs — nationaal alleen voor zover het de Algemene Bond van Onderwijzers betreft — uit 81.000 leden op 135.000 Franse onderwijzers. Op het congres van 1935 nam dit Syndicat een motie aan, waarin het verklaarde met geweld een greep naar de macht te zullen doen, vervolgens binnen 24 uur de banken te zullen bezetten, en eveneens beslag te zullen leggen op de grote pers en de hogere administratie en het leger met één slag te zullen zuiveren. Op het congres van 1936 daaropvolgende werd het woord gelanceerd „liever slavernij dan een oorlog" zonder dat daartegen protest werd uitgebracht.

De heren zeggen wel, verklaart Generaal Weygand, dat dit politieke ideeën zijn, die vóór de poort van de school worden losgelaten, en dat hun onderwijs verder volkomen correct is, maar wie kan geloven, dat zulk 'n voorbeeld van anarchie gegeven door de onderwijzer niet moordend is voor elk gevoel van tucht bij den leerling, en dat de geest waarin het onderwijs wordt gegeven niet machtiger is dan de letter. „Er zijn duizend manieren", schreef Louis Madelin, die de moed heeft gehad dit kwaad bloot te leggen, om langzamerhand Vaderland en Moraal te ondermijnen: een enkele toevallige zin goed berekend en dikwijls herhaald kan met meer zekerheid de verwarring en dwaling in een kinderziel verwekken dan een lange uitweiding en verklaring, en als het om het vaderland gaat, het opzettelijk weglaten bij het onderwijs van alles wat in onze geschiedenis voor groot en als een offer heeft gegolden, doodt wreder alle vaderlandsliefde dan de ontbindende theorieën van een grote filosoof, die vijandig staat tegenover de vaderland-idee. En dit is het, wat alle dag gebeurt."

Een oud-minister van onderwijs heeft kunnen schrijven, dat hij niet alles aan het licht zou durven brengen van wat hij heeft gezien, maar „het gaat om de toekomst van de openbare school, die hier op het spel staat. Het gaat om de toekomst van onze kinderen, heel hun mentaliteit en hun zedelijke ontwikkeling zijn er mee gemoeid."

Zeker, erkent generaal Weygand, bestaan er in Frankrijk nog tal van onderwijzers, die gaarne anders zouden willen, die nog voorstander zijn van eerbied voor het vaderland, die de geloofsopvattingen willen ontzien en de noodzakelijkheid bepleiten van een zedelijke opvoeding. Maar deze worden met onmacht geslagen door het alles beheersende Syndicat National, dat van geen accoord wil weten.

In de zo belangrijke aangelegenheid van de keuze der leerboeken hebben de onderwijsgroepen, die niet bij het Syndicat National zijn aangesloten geen stem in het kapittel. Waar dit Syndicat de meerderheid heeft, heeft zij ook alleen het zeggenschap over de keuze der leerboeken. De anderen mogen deze keuze van boeken betreuren, waaruit alle vaderlandsliefde wordt gebannen, waarin ook alle onderwijs in de moraal onmogelijk wordt gemaakt, en zelfs een keuze van stukken uit de grote nationale schrijvers opzettelijk wordt nagelaten. Zij dus, die een nationaal onderwijs zouden willen geven, worden op alle manieren gehandicapt.

In stede dat het kind wordt opgevoed in eerbied voor het gezag, in gevoel van plichtsbetrachting, in liefde voor het vaderland, wordt het vol gepompt met haat en nijd ten bate van de klassenstrijd. Over de heldendaden en grootse gebeurtenissen uit de geschiedenis wordt gezwegen, terwijl de bandietenstreken van grote oplichters en misdadigers in een gunstig licht worden gesteld.

De gevolgen van zulk een opvoeding zonder godsdienst en moraal worden dan ook met de dag schrikbarender.

Het leven van alledag, openbaar en privé, geeft ons een schouwspel van steeds stijgende brutaliteit, een aaneenschakeling van afschuwelijke misdaden en opeenvolgende schandalen. De meest opstandige aanslagen worden gepleegd tegen de rechtvaardigheid en de waardigheid van den mens.

Een enigermate stabiele regering is voor Frankrijk onmogelijk geworden, de beste bedoelingen, die de eer en de waardigheid van het land nog willen redden, worden moedwillig gesaboteerd.

De toestand is hopeloos en reddeloos geworden. De onbezonnen daad van blinde regeerders, die een opvoeding voorstonden zonder God, gaat zich wel bloedig wreken.

Mexico — een lering voor Curacao

In de N. R. Crt. van 25 Maart schreef Dr. ir. P. Cohen Henriquez:

Het gevaarlijke precedent dat enkele dagen geleden geschapen werd door de nationalisatie-decreten in Mexico zal menigeen er dieper van doordrongen hebben dat de zeer grote welvaart van het gewest Curaçao, uitsluitend gebaseerd op de raffinaderijen, die de Venezolaanse petroleum verwerken, hangt aan een zijde draad, waarvan de fragiliteit geen theoretische speculatie van zwartkijkers en spelbrekers, echter beangstigende werkelijkheid is.

Ook dán, wanneer men de mogelijkheid van onteigening der Venezolaanse petroleum-bedrijven buiten beschouwing laat, kan men zeggen dat door de jongste gebeurtenissen in Mexico, echter ook door de jongste ontwikkeling van de politieke toestand in Europa, de gevaren voor Curaçao zeer aanzienlijk gestegen zijn; de kans dat binnen afzienbare tijd door een plotselinge „eenzijdige regeling" getracht zal worden, de stroom van baten, voortvloeiende uit de raffinaderijen, naar Venezuela te wenden is belangrijk vergroot.

Wat betreft de nationalisatie moet men volgens den heer Menkman *) met de volgende factoren rekening houden:

1. Er zijn in Venezuela binnenlandse krachten werkzaam, die verbreking tegenwerken van het evenwicht, waarbij de „staat" Maracaibo, als productiefste en rijkste deel, een bijzondere positie in het land inneemt. Bij nationalisatie, waarbij de petroleumindustrie aan het gehele land vervalt, zou deze evenwichtstoestand natuurlijk verbroken worden. 2. Op het ogenblik kan Venezuela op het hoge paard gaan zitten tegenover de buitenlanders, die concessie vragen; in het geval van nationalisatie zou men het bedrijfskapitaal van het buitenland moeten lenen en dus debiteur moeten worden, waartegen Venezuela, dat geen céntimo buitenlandse schuld bezit, zeker bezwaren zal hebben. 3. Het feit, dat de Verenigde Staten mede belangen hebben in Venezolaanse petroleumvelden is een geruststelling, daar Venezuela er prijs op zal stellen de goede verstandhouding met dit land aan te houden.

Het is intussen gebleken dat de laatste factor niet voldoende is om nationalisatie te voorkomen; Mexico immers had tenminste evenveel belang als Venezuela om de goede verstandhouding met de Ver. Staten aan te houden.

Factoren, waarvan men de waarde zelfs niet op korte termijn kan voorspellen.

Aan de bovengenoemde argumenten kan bovendien nog een toegevoegd worden en wel deze: Mexico's export berust slechts voor 20 pct. op petroleum, Venezuela's export echter voor meer dan 75 pct. Het buitenland zou dus door een petroleumboycot in staat zijn Venezuela veel ernstiger te treffen dan Mexico.

Bij al deze redeneringen moet men echter wel in het oog houden, hoe vele factoren er bestaan, waarvan men de waarde zelfs niet op korte termijn kan voorspellen (b.v. de rol van Japan!) en verder dat verstandelijke overwegingen dikwijls droevig weinig in de weegschaal leggen, wanneer sterke nationalistische tendenzen in het spel zijn.

Het is echter de vraag of die Venezolanen die nationalisatie voorstaan, ook zuiver verstandelijk geredeneerd en afziende van rechtsoverwegingen, wel geheel ongelijk hebben. Venezuela is een land dat nog in het allereerste beginstadium van zijn ontwikkeling verkeert. Om de geweldige minerale en agrarische rijkdommen te exploiteren is vooreerst nodig een ontsluiting van het binnenland door middel van verkeerswegen. Deze zullen met petroleumacties bereden moeten worden: in de eerste plaats omdat Venezuela — voor zover bekend — geen steenkoolafzettingen van grote belangrijkheid bezit, in de tweede plaats omdat spoorwegen hoe langer hoe meer „uit de mode" raken en voor zover toegepast in Venezuela toch gebruik zullen moeten maken van Diesellocomotieven. De petroleumbronnen zullen bovendien niet alleen brandstof moeten leveren voor de vervoermiddelen, echter tevens de asphalt om de wegen goed berijdbaar en stofvrij te maken. De snelheid nu, waarmede men de petroleum aan de Venezolaanse bodem uittrekt, stijgt sprongsgewijze; in 1937 werd weer 20 pct. meer geproduceerd dan in 1936. Is het wonder, dat sommige Venezolanen zich bezorgd afvragen, waar dit naar toe gaat en of niet, juist wanneer het land zich zal moeten gaan toeleggen op de opening van het binnenland, de grootste hoeveelheid petroleum zal zijn weggehaald? Is het dan — van hun standpunt bezien — geheel onbegrijpelijk dat zij er toe komen zelfs algehele zeggenschap (dus nationalisatie) te eisen van de bronnen die het bloed leveren dat straks door de aderen van het land moet stromen, om het tot krachtig leven te wekken?

Een geruststellend argument?

Terugkomende op de mogelijkheid, dat de Venezolaanse regering ertoe zou kunnen besluiten de raffinaderijen in het binnenland verplicht te stellen zonder over te gaan tot de extreme maatregel van nationalisatie, moet nog een argument genoemd en besproken worden, waarmede men zich dikwijls te dien aanzien geruststelt.

Dit argument is: dat de petroleummaatschappijen nog steeds doorgaan met de uitbreiding van de raffinaderijen op de eilanden Curaçao en Aruba. Het heeft een zeer logische grondslag. Indien de petroleummijen in ons West-Indië hun bedrijf vergroten, dan is dit een bewijs dat zij geen groot gevaar zien, redeneert men, en wie zal beter op de hoogte zijn van de „dessous" der binnenlandse politiek in de petroleumleverende landen dan de leiders dier maatschappijen?

Men mag zich echter op de grote investeringscijfers niet blind staren. Indien men b.v. op Curaçao nieuwe kraakinstallaties bouwt, betekent dat dan, dat men voor de volgende tien jaar gerust kan zijn? Men moet zich afvragen, wat hier die nieuwe kraakinstallaties over 5 jaar waard zullen zijn, wanneer zij dus door het gebruik aangetast en bovendien naar alle waarschijnlijkheid reeds enigszins verouderd (en dus minder economisch) zullen zijn. Het risico dat de maatschappijen lopen met hun nieuwbouw is reeds hierom minder groot dan het op het eerste gezicht lijkt en geenszins te vergelijken met het risico dat de Curaçaose gemeenschap loopt door te vertrouwen op de permanentie der raffinaderijen. Voor de petroleummijen betekent een plotselinge dan wel geleidelijke liquidatie niet meer dan een zekere daling der aandelen op de beurs. Catastrophal zal deze daling geenszins zijn. Voor de Curaçaose gemeenschap echter zal deze liquidatie de volkomen ondergang betekenen. Met deze laatste uitspraak (aangaande de „volkomen ondergang") maakt men zich, naar ik meen, niet schuldig aan 't ijdel gebruik van grote woorden; het is de simpele en naakte waarheid. Elders *) heb ik dit uitvoerig toegelicht. Curaçao's welvaartspolitiek kan dus niet „aangehaakt" worden aan de politiek der petroleummijen.

Het zoeken naar nieuwe welvaartsmogelijkheden is zeer urgent. Dit kan alleen geschieden door systematische en grondige research, dat zich o.a. zou kunnen richten op de grondstoffen phosphaat en zeezout en dat vooral ook in acht zou kunnen nemen, dat met moderne methoden wellicht een der ergste kwalen van Curaçao, n.m. het watergebrek, voor een gedeelte verholpen zou kunnen worden. Deze research heeft tot nu toe vrijwel geheel ontbroken — met een fractie van één procent van Curaçao's begroting zou zij echter reeds op degelijke en op betrekkelijk uitgebreide schaal kunnen geschieden. Dit schijnt geen te grote premie voor 'n „ongevallenverzekering".

*) Men zie het verslag van de inleiding, welke door den schrijver op de 16de Dec. j.l. voor het Indisch Genootschap werd gehouden. Het verscheen in het Koloniaal Tijdschrift van de maand. Maart.

Overdrijving schaadt

De redactie van het Utrechts Nieuwsblad was zo vriendelijk ons een tweetal exemplaren toe te sturen van Zaterdag 26 Maart en Dinsdag 29 Maart.

Deze bladen bevatten artikelen over Aruba ondertekend door J. Mackaay. We zijn voor de toezending dezer artikelen zeer dankbaar, daar we steeds gaarne kennis nemen van wat er over dit gebiedsdeel verschijnt, en we hopen ook de vervolg artikelen te mogen ontvangen.

De redactie van het blad geeft op deze artikelen een inleiding onder de titel „Verborgen leed" met ondertitel „het morele lijden der bonafide Nederlanders in de Overzese gewesten tijdens de periode van gezagsverslapping in de „na-oorlogsjaren."

Het klinkt niet mals. Maar de redactie, vermoedelijk niet op de hoogte van Arubaanse toestanden, gelooft schijnbaar de inzender ten volle. We willen hiermede niet beweren, dat deze onwaarheid spreekt, maar we kunnen toch niet aan de indruk komen, dat de schrijver een gedisillusioneerde zwartkijker is.

De redactie van het Utrechtse Nieuwsblad, onder invloed van deze gedesillusioneerde, schrijft dan in een inleiding over de gezagsmalaise als volgt:

De schade van de in den Haag heersende gezagsmalaise (na de oorlogsjaren), bepaalde zich echter niet alleen tot het bestuurslichaam in het Moederland, ook, en zelfs het sterkst in de Overzese gewesten werd het gemis aan kracht om 's lands belangen te onderscheiden, aan te geven en te behartigen, benauwend gevoeld. Het gevolg was, dat het aanzien van ons land in de schatting der vele buitenlanders, die onze overzese gewesten bewonen, sterk daalde, dat er zich een mate van geringschatting van de Nederlandse overheid openbaarde, waarvan slechts weinige Nederlanders zich ooit een voorstelling hebben gemaakt. Hoever het in dit opzicht in Nederlands West-Indië was gekomen, heeft de drieste overval van Urbina geleerd, waarbij de drager van het gezag der Hoge Regering te 's Gravenhage een houding aannam, welke slechts met die van de haas in volle vaart op zijn spreekwoordelijk pad, kan worden vergeleken.

Weinige Nederlanders zullen echter ook beseffen, hoe bitter de talrijke flinke, welgezinde, eerbiedwaardige landgenoten, die door hun trouwen arbeid de overzese gewesten tot ontwikkeling hebben gebracht en groot gemaakt, hebben geleden onder de beschamende gezagsinzinking, waaronder het Moederland zo lang en zo hevig gebukt heeft gegaan. De periode na „De Zeven Provinciën" bracht enige verlichting, doch de smart, de verontwaardiging en de pijn, welke zo vele jaren aan hun gemoed hebben geknaagd, zijn waard aan de vergetelheid te worden ontrukt. In latere, voor het Vaderland hopelijk minder kritieke tijden, zullen historici en romanschrijvers opstaan om deze treurige periode in de na-oorlogse geschiedenis van Nederland te ontleden en in de litteratuur tot haar eigen bloedeloos leven te brengen.

In onze handen geraakte echter het manuscript van een simpel verhaal, een relaas van vrij gewone gebeurtenissen, niet schokkend door aangrijpende tegenstellingen, doch dat niettemin een tip oplicht van de sluier, welke het leed van vele eerlijke, flere Nederlanders aan de ogen van hun landgenoten onttrekt.

Het verhaal behandelt de lotgevallen van een eenvoudige Nederlands employé bij een Amerikaanse Oliemaatschappij op het eilandje Aruba, dat zeer dicht ligt bij Curaçao, het eiland waar de overval van den Venezolaan Urbina destijds mogelijk bleek.

Wij zullen dat relaas, dat geen andere pretenties heeft dan de simpele waarheid weer te geven, in enkele artikelen achtereenvolgens publiceren.

Tot zover de inleiding.

Men ziet, het is al erg in mineurtoon, en we vinden het jammer dat ook de redactie, blijkbaar zo onder invloed is gekomen van den inzender, dat deze de gerenommeerde Hollandse nuchterheid schijnt verloren te hebben.

Ook het Urbina avontuur schijnt na jaren nog maar niet te kunnen ontkomen aan de overdreven voorstelling uit die eerste ogenblikken: zelfs de nuchtere historische werkelijkheid, van dit gebeuren, is na jaren, nog niet teruggevonden.

Maar laten we thans onze lezers eens in kennis stellen met „de hoogst bedenkelijke schaduwzijden" welke J. Mackaay meent ontdekt te hebben in de „Olievasie op Aruba".

Het „bedenkelijke" nogmaals komt meer van de Hr. Mackaay, als van de schaduw.

In de Caraibische zee, ongeveer 15 zeemijlen van het Venezolaans schiereiland Paraguana, verrijst Aruba uit zee als een reusachtig versteende spons. Dit voor een groot deel uit koraalrots geformeerde eilandje heeft een oppervlakte van slechts ongeveer 179 Km². Uit de aard van de bodemgesteldheid zijn de voortbrengselen zeer schaars: aloë is 't voornaamste uitvoerartikel, terwijl de cactus in verschillende soorten een dankbaar gebruik maakt van de talloze gaatjes in de grote spons, die toch nog ruim genoeg zijn om zelfs de wortels van huizenhoge catussen tot steunpunt te dienen. Een fosforietmijn heeft nimmer welvaart kunnen brengen en de poging tot goudwinning op een enkele vindplaats is al tijdens de wereldoorlog gestaakt.

De Arubanen — door hun eenvoud een sympathiek volkje — leefden vroeger van de aloë-bereiding en de visvangst.

De hoofdplaats van het eiland, Oranjestad, maakt bij aankomst een schilderachtige indruk. De tientallen vissersboten met haar witte, in de zon blinkende zeilen, de op de achtergrond verrijzende gebouwen met in helle kleuren geverfde muren en rode of zwarte daken, wekken bij den reiziger de indruk van een karakteristiek tropisch oord. Heeft men echter voet aan wal gezet dan blijkt het eiland alle natuurschoon, waarmede andere tropische gebieden vaak zo kwistig zijn bedeeld, te missen. De felle tropenzon door de rotsbodem teruggekaatst, veroorzaakt een hitte van bijzondere intensiteit. Dank zij de heersende passaatwind kan men op sommige plaatsen van een heerlijke koelte genieten.

Van dit eertijds zo eenvoudige visserseilandje is echter tegenwoordig niet veel meer terug te vinden. Aan de Noord-West kant is thans 'n uitgebreid terrein bebouwd met torens, schoorstenen en tanks en aan de Zuidpunt verrijst 'n industrieel complex van zelfs nog groter omvang. De eerstgenoemde onderneming behoort aan de Eagle Oil Company, een dochteronderneming van de Shell, die destijds uit Mexico verhuisd is, en de laatste is de Pan Am. van de Standard Oil of New Yersey. Het aanschouwen van deze machtige moderne olieraffinaderijen en de in- en uitvarende tankboten van verschillende nationaliteit geeft terstond de verklaring van Aruba's plotselinge geschapen belangrijkheid. Het oliebedrijf en daardoor ook de plaatselijke handel legden op alle werkkrachten beslag; Aruba, welks ingeborenen zelve eertijds arbeid buiten hun land moesten zoeken, herbergt nu duizenden vreemdelingen, die van heinde en ver gekomen zijn om hier werk en brood te vinden, Aruba geleek in minder dan geen tijd op de geïmproviseerde steden, waarvan ieder in de Wild-West-romans heeft gelezen.

Binnen korte tijd was het „Papiamento", de taal die op Aruba, Curaçao en Bonaire wordt gesproken, „verrijkt" met de eigenaardige terminologie, die in „de olie" gebruikelijk is. Uiteraard veranderden met de omstandigheden ook de Arubanen en de gehele sociale en economische structuur van het eiland onderging een grondige wijziging. Deze zijde van de gebeurtenissen is voor ons doel echter van bijkomstige aard en wij zullen ons daarin dan ook niet verdiepen, noch volstaan met op te merken dat de aanvankelijke geestdrift van de Arubanen voor de industrialisering hunner kleine samenleving weldra plaats maakte voor diepe teleurstelling (??? Red. Am.). Zij hadden gedacht bij de aanneming en tewerkstelling van persoonsgelijke aanspreekelijke bewoners voorkeur te zullen genieten, doch zij kwkamen alras tot de ontdekking dat de Amerikanen niet de minste overwegingen van die aard deden gelden. (Hier is Mackaay in zijn oordeel absoluut onrechtvaardig. Red. Am.) .Bovendien verdween 't respect en de waardering van de eilandbewoners voor de vreemdelingen naarmate zij hun gedrag en houding beter leerden kennen. Bijna ieder op 't eiland werd eerst onaangenaam getroffen, later bepaald geërgerd door 't aanmatigend optreden van de Amerikaanse olie-employé's. Vooral het Amerikaanse personeel van de Pan Am. van de Lago Oil and Transport Company Limited, later overgegaan aan de machtige Standard Oil of New Yerse„ wekte door zijn onhebbelijk verwaand optreden sterke antipathieën. Hoewel deze arrogantie onder geen voorwaarde kan worden verontschuldigd, viel zij bij nauwkeurig onderzoek van alle omstandigheden toch wel enigszins te verklaren. Want deze opgeblazen Amerikanen, vertegenwoordigers van millioenen-ondernemingen, waren in triomf binnengehaald en als oppermachtigen gevleid en bewierookt, en dat niet slechts door de op werk en geld azende menigte, maar ook door de vertegenwoordigers van het Nederlandse gezag op Aruba. (Mackaay generaliseert hier wel. Dat er enkele Amerikanen zijn soit: maar de Amerikanen is onwaar. En weet Mackaay niet dat van Curaçao de arbeiders naar Aruba trekken, omdat ze het bij de Amerikanen beter vinden. Red. Am.).

De woorden van den chef van het Personal Departement der onderneming, dat alles op Aruba ondergeschikt was aan de olie en het Nederlandse gouvernement, met den Gezaghebber aan het hoofd, als de dienaar van de onderneming moest worden beschouwd, waren in overeenstemming met de serviele houding van hen, die uit de aard hunner positie gezag hadden moeten oefenen in plaats van zich klakkeloos voor de dollar te buigen. Het ligt voor de hand dat zulke verhoudingen tot excessen moesten leiden en dat zij dit ook inderdaad deden, zullen wij in een tweede artikel uiteenzetten.

J. MACKAAY.

We laten het hierbij. Onze lezers zullen wel genoeg hebben van deze gedesillusioneerde Hollander, die het in zijn tweede artikel nog erger maakt.

Het is jammer dat het Utrechtse blad aan dergelijke personen plaats geeft en daarmede in Nederland voorstellingen wekt van dit gebiedsdeel, die niet alleen overdreven, maar ook beslist onjuist zijn.

PROCES-VERBAAL OPGEMAAKT.

Tegen de 52-jarige naaister V. is door de Politie proces-verbaal opgemaakt wegens overtreding van de Loterij-Verordening.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

We hebben in ons vorig algemeen overzicht beloofd om nader terug te komen op de bepalingen, welke in de jongste Engels-Italiaanse overeenkomst gemaakt zijn ten opzichte van de situatie in het nabije Oosten.

Daarbij werden genoemd de oorlog in de aether — Aden — Lybië en Abessynië.

Met het eerste werden bedoeld de radiouitzendingen vanuit 't bekende Italiaanse station Bari, dat dagelijks een „speciale" Arabische berichtendienst voor de Moslems in het Nabije Oosten verspreidde. Het „speciale" was: de fel anti-Britse propaganda, welke aan het Engelse aanzien onder de Arabieren grote afbreuk deed en bovendien de Londense regering in haar pogingen tot pacificatie van Palestina en Arabië geducht hinderde.

Zo zelfs dat de Engelse omroep B.B.C. sedert Januari ook een eigen Arabisch program uitzende, maar onderweg systematisch verstoord en zelfs vervalst werd, hetzij in Palestina of misschien door Egyptisch sabotage.

Om het Arabische aspect van de Brits-Italiaanse tegenstellingen beter te zien, dient men [illegible] herinneren. Nadat de [illegible] Egypte hadden bezet, 12 jaar na de opening van het Suez-kanaal ten tijde van de nationalistische beweging in Egypte onder Arabi Pasha, hebben zij ten Zuiden de Soedan onder hun bestuur genomen, alsmede, ten Noorden, Palestina. Zij hebben bovendien hun aandacht steeds gevestigd gehouden op alle landen aan weerskanten van de Roode Zee: Abessynië aan de ene en Arabië aan de andere kant. De Brits-Italiaanse onderhandelingen over Abessynië hadden bijna dertig jaar geduurd, alvorens Italië, door een militaire expeditie, daaraan een einde maakte door het rijk van den Negus met de wapenen onder eigen heershappij te brengen.

Arabië, ten Oosten van de Roode Zee, was jarenlang slechts in naam Turks, toen Aden al een Brits protectoraat geworden was. Toen Italië in de herfst van 1911 in zijn oorlog tegen Turkije bezit genomen had van de strategisch-belangrijke kuststreek van N. Afrika, Libye, kreeg het Engeland, den feitelijke machthebber in Egypte, daar ten Westen van de Roode Zee tot buurman. Onmiddellijk na het uitbreken van de oorlog, begin 1915, zien we Italië naast Engeland optreden in Arabië, met name aanspraak makend op invloedsferen in de Jemen, welke door Britse politieke agenten aldaar ten krachtigste werden ontketend. Ook de plannen van die uitzonderlijke, geniale persoonlijkheid „Lawrence-of-Arabia", strevend naar een Pan-Arabië onder Britse invloed, werden al door de Italiaanse expeditie naar Sana-Jemen en wat daaruit volgde, danig in de wielen gereden.

Eden, in Juli j.l. over de Engels-Italiaanse tegenstelling sprekende, verklaarde nadrukkelijk: „Het is altijd een overwegend Brits belang geweest en het blijft dat ook heden, dat géén grote mogendheid zich op de Oostelijke oever van de Roode Zee zou vestigen. Ik behoef daar nauwelijks aan toe te voegen, dat deze stelling evenzeer voor ons zelf, als voor anderen geldt." Maar, zo schreef critisch de welbekende Britse deskundige in Arabische Zaken, H. St. John Philby, in een Engels maandschrift: „nog in dezelfde maand kondigde de Britse regering aan, dat zij zich zelf een strategische positie voorbehield rond Akaba (de havenplaats in de golf ten Oosten van het Sinai-schiereiland) op het destijds bekend gemaakte verdelingsplan van Palestina. En dat is nog niet alles. Vier maanden eerder, begin 1937, had de Britse regering al, door een Or der van 's Konings Geheime Raad, niet minder dan 100.000 vierkante mijlen grondgebied in Zuid-Arabië zonder meer aan het Britse Rijk toegevoegd, trots langbestaande verdragen met onderscheidene Arabische stamhoofden en vorsten in die streken. Italië heeft toen, als tegenzet, slechts zijn verdrag met Jemen kunnen hernieuwen.

Italiaanse politieke en handels-agenten hebben al van vóór de oorlog de Britse penetratie-politiek in Arabië nauwkeurig gadegeslagen. Er bestaat een hele literatuur op dat gebied. De Italiaanse pers heeft in de laatste jaren nu en dan — op een wenk van hogerhand? — even grote belangstelling betoond voor de Britse activiteit in Arabië, als de Londense bladen toonden voor de Italiaanse plannen in Abessynië.

En een veelbesproken artikel in de „Popolo d'Italia" van 1 Nov. 1937 over „Britse gruwelen in Zuid-Arabië," verstoorde de toch al weinig vriendschappelijke verhouding tusen Italië en Engeland zodanig, dat de sedert September aangekondigde vriendschappelijke besprekingen op dat ogenblik vrijwel onmogelijk werden. En de genoemde St. John Philby, moest zelf de waarheid van verschillende dezer gruweldaden erkenen.

Om nog even terug te komen op die Britse annexatie van 100.000 mijlen Arabisch gebied in de Hadramaut, d.i. vruchtbare Oeverlanden, met de woestijn daar achter, aan de Golf van Aden en de Arabische Zee — de Arabieren [illegible] Britse [illegible] meent de schrijver, die er aan toevoegt, „dat er nog nooit een Britse regeringsambtenaar in énig gedeelte van Hadramaut had verbleven of er enig gezag had uitgeoefend." Maar verleden zomer, na de rede van Eden, werd Mr. Ingrams, van de politieke staf van de Britse resident te Aden, een overigens competent man met buitengewone faculteiten voor pionierswerk, als Brits Resident te Mukalla geplaats. In die rol oefent hij er het opperste gezag uit in naam van Sir Bernard Reilly, die vanaf 1 April 1937 als gouverneur en opperbevelhebber in Hadramaut opgetreden is. Ipso facto is daardoor de souvereinjteit der sultans van Hadramaut beperkt geworden. De „Popolo d'Italia" verklaarde daaromtrent in het aangehaald artikel, dat „de sultan van Saiwun in Mukalla als gijzelaar vastgehouden wordt..."

Wij zullen het hierbij laten. Uit een en ander kan blijken, dat de Engels- Italiaanse tegenstelling over Abessynië, ten Westen van de Roode Zee, geflankeerd wordt door een nog grotere ten Oosten van dat bijbels water, in Zuid-Arabië. Wanneer men bedenkt, welk een ontzaglijke onderneming de Britse genius der Pan-Arabische beweging, T. E. Lawrence, pas twintig jaar geleden op touw heeft gezet voor de Britse penetratie en dat na 1926 Koning Ibn Saoed dat Brits-Arabië in een véél breder raam heeft weten te plaatsen door de Hedsjas (met Mekka) en geheel Arabië tot één Arabisch dominium te verklaren, zullen wij het gigantische in deze Brits-Italiaanse controverse beter kunnen begrijpen, waaraan, naar we hopen, door de nieuwe overeenkomst een einde is gekomen.

Voor de rest van de wereld zullen we ons vandaag beperken tot enkele mededelingen.

In Spanje blijven nog de gevechten voortduren, de laatste strijd om Barcelona. De kuststrook langs de Middellandse zee is thans over 50 K.M. lengte in handen der Nationalisten, maar de grootste activiteit werd toch de laatste dagen ontplooid in de Pyreneeën.

In China blijft ook een spannende strijd de aandacht houden en heel speciaal hebben de Ver. Staten aandacht voor de plannen van Japan om Noord-China voor de buitenlandse handel te sluiten.

Een militaire opstand in Honduras zal wel niet zoveel indruk maken.

Hitler vierde Woensdag zijn 49ste verjaardag, met zulke parades, dat het weer eens een keer te meer gebleken is, dat er in Duitsland toch niet zo heel veel is veranderd sinds de oude Keizertijd.

Van het a.s. Eucharistisch Congres te Budapest horen we, dat er 2000 extra treinen zullen worden ingelegd en 71 aartsbisschoppen en 217 bisschoppen het congres zullen bezoeken.

In Anatolië in Turkije heeft een ernstige aardbeving gewoed, die aan meer als 800 personen het leven heeft gekost.

De Amerikaanse gezant heeft per vliegmachine Mexico verlaten, zonder aan de regering mededeling te hebben gedaan van dit snelle vertrek. Vermoedelijk staat het in verband met de bekende petroleumaffaire. Ook met Engeland is de Mexicaanse regering nog niet klaar; deze dagen is van daaruit een tweede nota gekomen dat de Engelse regering zich niet verenigen kan met het antwoord op de eerste nota en dus blijft het bij zijn eisen ten bate van de aandeelhouders der Mexican Eagle.

Ten slotte is er een bericht gekomen van Haile Selassie aan de Volkenbond, dat hij naar de aanstaande vergadering, waarin de verovering van Abessynië zal besproken worden, een afgevaardigde sturen zal ter verdediging van zijn rechten.

NEDERLAND.

PRINCIPIELE ORGANISATIE.

Uit een driestar van de „Standaard":

De gebeurtenissen van de laatste jaren hebben met zeldzame, klaarheid doen zien, dat ook voor het sociaal-economisch leven de ongedeelde organisatie [illegible] worden afgewezen.

Niet alleen de concrete situatie, de practijk, noopt daartoe, maar bovenal het beginsel.

De maatschappelijke vraagstukken staan met het beginsel in onlosmakelijk verband.

Een behandeling van deze vraagstukken, met het doel de richting voor het denken en handelen te bepalen, vraagt een vast uitgangspunt, vordert het doen van een keuze, het zich uitspreken voor een bepaalde grondovertuiging en het verwerpen van de daaraan tegengestelde grondovertuigingen.

Een „neutrale" behandeling van deze vraagstukken is onmogelijk. Evenmin het vaststellen van een gedragslijn „met eerbiediging van ieders godsdienstige overtuiging".

Alle pogingen in die richting lopen altijd uit op de ontkenning van de betekenis van het Christendom.

Het Christelijk beginsel is algemeen van aard en strekking. Het moet overal gelden. Het dient in alle levensverhoudingen gehoorzaamd. Het heeft betrekking tot alle levensvragen de richting van ons denken en handelen te bepalen.

Daarom hebben de belijders van de Christus zich ook voor het sociaal-economisch leven, voor hun maatschappelijke, organisatorische werkzaamheid, te verenigen in organisaties, welke de Christelijke beginselen als grondslag voor hun optreden aanvaarden. Dat is eis van gehoorzaamheid aan de Christelijke levensovertuiging.

Zij hebben dat te doen, van wat po[illegible] of stand zij ook zijn.

Die eis geldt voor patroons in even klemmende mate als voor arbeiders.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof

Iedere Woensdagavond 7 uur Jongens-congregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.

Iedere Woensdagavond 7 uur Jongens-congregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.

Iedere Woensdagavond 7 uur Jongens-congregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier:

4.30. Vroegmis.
6. H. Mis voor de Portugezen.
7. Kindermis.
8.15. Plechtige Hoogmis.
5. Plechtig Lof voor de Portugezen.
's avonds om 7 uur lof

In de week dagelijks de H. Mis om 6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

VERDUISTERING.

Door den 24-jarigen B. werd bij de Politie aangifte gedaan van verduistering en diefstal van enkele aan hem toebehorende geldsbedragen. Een onderzoek wordt ingesteld.

CURACAO.

GRACE LINE.

Van de firma S. E. L. MADURO & SONS, Agenten van de GRACE LINE alhier, hebben we bericht ontvangen dat beginnende met het vertrek van uit New York van het s.s. „SANTA PAULA" op de [illegible]ste dezer om 12 uur middag, deze maatschappij haar vaarplan zodanig zal wijzi[illegible] direct naar Curaçao zullen varen. De overtocht duurt 4 dagen met aankomst te Curaçao elke DINSDAG ongeveer 12 uur middag, terwijl deze schepen dezelfde avond vertrekken naar La Guayra, Pto. Cabello, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Cap Haitien en New York.

Te Curaçao wordt telkens aansluiting gemaakt met de schepen „FALCON" & „TACHIRA" voor passagiers en lading naar Aruba & Maracaibo.

Wij vestigen de aandacht van belanghebbenden op de advertentie van de Maatschappij in dit blad, en betwijfelen niet dat het geachte publiek deze uitstekende verbinding tussen New York en Curaçao zal weten te appreciëren.

Meerdere inlichtingen worden gaarne verstrekt door de genoemde agenten firma S. E. L. Maduro & Sons.

AMERIKAANSE OORLOGSCHEPEN.

Van 28 April tot 4 Mei wordt hier verwacht, op bezoek, het Amerikaanse oorlogschip Warrington, een flottieljeleider van 1850 ton.

De lengte van dit schip bedraagt 381 voet bij een breedte van 38 voet en een diepgang van 16.

Deze torpedojager is een der nieuwste schepen van de Amerikaanse Marine.

Commandant is Leighton Wood en het schip telt verder 10 officieren en 205 man.

Op 30 April tot 3 Mei krijgen we verder bezoek van het U.S.S. Salmon, een nieuwe Amerikaanse Onderzeëer van 1450 ton.

De lengte op de waterlijn bedraagt 298 voet en de grootste breedte is 26 voet.

Deze onderzeëer staat onder commando van Luitn. W. R. Ignatius: verder zijn er aan boord 4 officieren en 59 man.

WAAR GAAN DE 20 DUIZEND HEEN VOOR DE TENTOONSTELLING IN NEW YORK.

Deze vraag hebben we gesteld in een artikel van de Amigoe van Woensdag l.l.

En in deze vraag valt de Beurs van gisterenavond bij. Dit blad weet bovendien tal van bijzonderheden mede te delen, die inderdaad het vermoeden doen wekken, dat deze 20 mille niet met het meest gunstige resultaat verwerkt zullen worden.

De Beurs stelde reeds het vorige jaar naar aanleiding van een vergadering, die de Kamer van Koophandel alhier in Dec. 1937 heeft gehouden de vraag wie wel de Curaçaose commissie zou vormen.

De minister had voorgesteld om in Holland de heren Jossy L. Maduro, een zoals velen weten breed ontwikkeld man en de heer de Gaay Fortman, gedegen kenner van onze rechtgeving en van de Curaçaose toestanden in het algemeen zoals uit zijn artikelen in de West Indische gids voortdurend blijkt, tot leden van het comite te benoemen. Daarnaast liet de minister het aan Zijne Excellentie over om een commissie te vormen op Curaçao.

Volgens de Beurs nu werd door een lid van de Kamer van Koophandel alhier voorgesteld om aan de Hollandse com[illegible] agent van de K.N.S.M. te Amsterdam toe te voegen, daar deze heer volgens het betrokken lid van de kamer van koophandel in de eerste plaats grote belangstelling heeft voor Curaçao en in de tweede plaats een „vakman" op het gebied van tentoonstellingen zou zijn. Op de betrokken vergadering zou men tevens besloten hebben om den gouverneur voor te stellen de functie van de Curaçaose commissie door de kamer van koophandel te laten vervullen.

En dit voorstel — we hebben onze ogen uitgewreven toen we het in de Beurs lazen — dat de kamer van koophandel de Curaçaose commissie zou vormen, werd door den Gouverneur, evenals de candidatuur Valkenborn, om dit zo maar eens te noemen, gunstig ontvangen en terwijl in Nederland werd voorgesteld de Heer Valkenborn aan het hoofdcomité toe te voegen als Curaçaose vertegenwoordiger, werd hier de Kamer van Koophandel tot commissie verheven.

En inmiddels verstreek de tijd. De commissie deed niets, de heer Valkenborn werd, zover de Beurs weet, niet benoemd, terwijl op de begroting nu 'n bedrag van twintigduizend gulden wordt gezet, zonder nadere omschrijving. Als laatste bijzonderheid mogen wij dan nog mededelen, dat de Gouverneur aan de commissie in casu de Kamer van Koophandel heeft gevraagd over hoeveel ruimte men wel wilde beschikken, waarop de Kamer van Koophandel antwoordde, dat zij meende, dat 350 a 550 vierkante voet wel genoeg zou zijn.

Tot zover de Beurs.

Curaçao, zo zouden we kunnen zeggen, daar gaan je 20 duizend gulden.

20 Mille, die dienen moesten om de sociale en culturele betekenis van Curaçao op de grote wereldtentoonstelling te doen uitkomen, welk groot doel zou moeten behartigd worden door een passageagent van de K.N.S.M. en de Kamer van Koophandel alhier.

En we zijn het roerend eens met de Beurs waar dit blad schrijft, dat deze doelstelling **door de Kamer zelfs niet verzorgd kan worden.**

Het blad toont dit verder met zakelijke argumenten aan, waarheen we slechts willen verwijzen.

In het jaar 1933 werd in Nederland door Gouverneur van Slobbe, tijdens zijn verlof, op Curaçao gewzeen als een **voorpost van de Nederlandse Cultuur** in de West. Uit gesprekken, die we toen in Nederland hadden met vooraanstaande persoonlijkheden, bleek dat woord de aandacht te hebben getrokken.

Dat is Curaçao inderdaad en dat kan het nog meer worden: maar dat vooral moet ook uitkomen op de tentoonstelling [illegible] dat wij men juist daar ook zien meer als het touristische en economische en op de eerste plaats moeten dan ook personen gekozen worden, die dat culturele zullen behartigen.

We hopen dat de Staten er nog eens een hartig woordje over zullen spreken.

WIE?

Als Curiosum vermelden we het volgende uit de Beurs:

Er wordt op het ogenblik in Willemstad gefluisterd en gevraagd: Wie zal den heer van der Drift opvolgen als Administrateur van Financiën? Naar wij uit niet-officiele, doch zeker goed ingelichte bron vernemen, zijn de heren C. van Noortwijk en Mr. S. G. C. van de Veen Zeppenfeldt, niet te verwarren met den heer J. N. van de Veen Zeppenfeldt, ernstige candidaten.

Tot zover de Beurs.

We weten zeker dat Mr. van de Veen Zeppenfeldt het ambt niet ambieert en er ook niet met hem over gesproken is.

Doch ook wat de andere candidaat betreft, lijkt het bericht ons van dien aard, dat we er iets anders als een zuiver informatorisch karakter in gaan zoeken.

Met betrekking tot de vacante post, zouden wij hier een andere naam kunnen noemen, maar aan dit spelletje doen we niet mee.

COMITE TOT VIERING VAN HET 40 JARIG JUBILEUM VAN DE REGERING VAN H. M. DE KONINGIN.

Op verzoek van de Heren Dr. F. A. Jas, C. S. Gorsira JPEz. en J. H. Sprockel, kwamen Woensdag-middag te zamen de Heren R. J. Beaujon Jr., Dr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde, Manfred Brandao, J. D.A.M. ten Brink, M. C. Gadiéres, Dr. M. F. Da Costa Gomez, Dr. A. W. J. M. Desertine, P. C. M. van der Drift, G. J. Ferguson, C. S. Gorsira JEPz., Dr. W. Goslinga, Dr. L. P. Henriquez, Jossy C. Henriquez, Dr. F. A. Jas, H. E. Kiës en J. H. Sprockel, die het initiatief hebben genomen tot vorming van een voorlopig comité, dat zich ten doel stelt te komen tot een algemeen comité tot viering van het 40 jarig jubileum van de regering van H. M. de Koningin.

Als resultaat van de bespreking is het volgende voorlopige bestuur samengesteld: de Heer Dr. A. W. J. M. Desertine, voorzitter, de Heer H. E. Kiës, 2de voorzitter, de Heer G. J. Ferguson, 1ste secretaris, de Heer Dr. M. F. Da Costa Gomez, 2de secretaris, de Heer Manfred Brandao, 1ste penningmeester en de Heer S. A. Senior, 2de penningmeester.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Met ingang van de 1ste Mei 1938 is aan Mej. A. E. Marugg, schrijfster ten postkantore op Aruba op haar verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Met ingang van de 16de April 1938 is aan den Predikant van de Ver. Protestantse gemeente van Curaçao, Ds. H. W. [illegible] vrijstelling van dienst verleend met bepaling dat deze tijd in het buitenland doorgebracht moet worden.

Aan den veldwachter op St. Eustatius J. G. Halley is vier weken weken vrijstelling van dienst verleend.

De Gouverneur heeft bepaald dat op de verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana op Zaterdag de 30ste April 1938 van zonsop- tot zonsondergang van de openbare gebouwen, de forten op dit eiland en van de Gouvernements-vaartuigen de nationale vlag zal worden uitgehangen.

Tot lid van het Centraal Comité voor het gebiedsdeel Curaçao van de Afdeling van de Vereniging „Het Nederlandse Rode Kruis" is benoemd Mevrouw Haydee Ricardo Capriles.

Met ingang van de 16de September 1938 is de Administrateur van Financiën in Curaçao, P. C. M. van der Drift, op zijn verzoek eervol ontheven van gemelde functie onder dankbetuiging voor de door hem als zodanig aan de Lande bewezen diensten en aan hem is met ingang van de 20ste Juni 1938 tot en met de 15de September 1938 vrijstelling van dienst verleend met vergunning deze vrijstelling van dienst in het buitenland door te brengen.

Met ingang van de [illegible] 1938 [illegible] de klerk F. P. [illegible] ver. [illegible] der Wnd. [illegible] kampse van den Gouvernements-Accoun[illegible]tant overgeplaatst naar de Administratie van Financiën.

Met ingang van de 10de Juni 1938 is voor de duur van de vrijstelling van dienst van den Gezaghebber van Aruba, I. Wagemaker, de hoofdcommies M. B. Bartels Daal belast met de waarneming van de betrekking van Gezaghebber van Aruba.

De technisch Ambtenaar van de Landswatervoorzieningsdienst P. A. van Stuivenberg is aangewezen om bij afwezigheid van den Directeur van genoemde dienst deze te vervangen.

Tot tijd. schrijvers zijn benoemd A. J. van Hesteren en E. A. Plasa en werkzaam gesteld ter Administratie van Financiën.

Aan den kommies der belastingen 2de klasse op Curaçao E. Reinhart is vier weken vrijstelling van dienst verleend.

De wnd Gouvernements-Secretaris
R. Boskaljon.

LET OP JE WOORDEN.

Door de Politie is verbaliseerd wegens het in het openbaar uiten van voor de eerbaarheid aanstotelijke woorden, de vrouwspersoon C.

DIEFSTAL.

De 20-jarige koopman P. heeft bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van dertig gulden. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

PROCES-VERBAAL OPGEMAAKT.

Tegen de vrouwspersoon R. is door de Politie proces-verbaal opgemaakt wegens het buiten noodzaak uitoefenen van een beroep, waartoe de wet een toelating vordert.

DIEFSTAL.

Door den 29-jarigen manspersoon L. werd bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van een zadeldek van een fiets. In verband hiermede is door de Politie gehoord de 18-jarige manspersoon P., die bekende het feit te hebben gepleegd. Tegen P. is proces-verbaal opgemaakt.

DIEFSTAL.

De 45-jarige werkman R. heeft bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van zijn portemonnaie, inhoudende ongeveer zestien gulden, waarvan hij niet met zekerheid kon verklaren of hij deze verloren had, of dat ze hem ontstolen was. Wordt onderzoek.

OPLICHTING.

Door den 25-jarigen zeeman C. werd bij de Politie aangifte gedaan van oplichting. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

AUTO-ONGELUK.

Op 12 April j.l. is de 13-jarige scholier S., terwijl hij op een rijdende vrachtauto wilde klimmen, hiervan afgevallen en met zijn linkervoet onder een der wielen gekomen. Tengevolge hiervan heeft hij een vrij ernstige verwonding aan genoemd lichaamsdeel opgelopen. Per ambulance-auto is hij naar het St-Elisabethsgasthuis vervoerd en aldaar ter verpleging opgenomen. Naar de juiste toedracht van het gebeurde wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

VERDUISTERING.

Door den 21-jarigen assistent-stillman S. werd bij de Politie aangifte gedaan van verduistering van een radio-toestel. In verband hiermde is door de Politie aangehouden en gehoord de 23-jarige chauffeur H., die bekende het bedoelde radio-toestel ten eigen bate te hebben aangewend. Het radio-toestel is in beslag genomen en H. is onder aanzegging van proces-verbaal op vrije voeten gesteld.

VOOR ROKERS.

Op 13 April j.l. ontstond brand in een alhier gevestigd restaurant door het wegwerpen van een eindje brandende sigaret in een gedeeltelijk met papier gevulde kist. De brand werd door personeel van het restaurant geblust met water. De immiddels uitgerukte kleine brandspuit behoefde geen dienst te doen. Door de Politie is een onderzoek ingesteld naar de juist toedracht van het gebeurde.

BIJ DE HAND.

In de avond van 13 April l.l. ontstond bij een alhier gevestigd benzine-station brand tijdens het vullen van de tank van een autobus en werd door middel van een brandblusapparaat geblust. De direct uitgerukte brandweer behoefde geen dienst te doen. Een onderzoek naar de oorzaak van de brand wordt door de Politie ingesteld.

STAAT

van het aantal vaartuigen, die het eiland ARUBA in de maand Maart 1938 aandeden, met de vermelding van hun gezamenlijke inhoudsmaat.

ZEILSCHEPEN.

	Aantal	Inhoud per M^3 Bruto	Netto
Maart	80	8648	7839
Vorige maanden	125	11719	10494
Totaal	205	20367	18333

STOOMSCHEPEN.

	Aantal	Inhoud per M^3 Bruto	Netto
Maart	423	5267142	2149951
Vorige maanden	778	9442028	5222546
Totaal	1201	14709170	8172497

N.B. Niet opgenomen zijn de schepen die binnenkomen van de kustvaart en van de visserij.

STAAT

van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand Maart 1938 aandeden, met de vermelding van hun gezamenlijke inhoudsmaat.

ZEILSCHEPEN.

	Aantal	Inhoud per M^3 Bruto	Netto
Maart	152	15446	14093
Vorige maanden	278	23251	21286
Totaal	430	38697	35379

STOOMSCHEPEN.

	Aantal	Inhoud per M^3 Bruto	Netto
Maart	566	6717042	3699999
Vor. maanden	1036	12169208	6677035
Totaal	1602	18886250	10377034

N.B. Niet opgenomen zijn de schepen die binnenkomen van de kustvaart en van de visserij.

CURAÇAO.

Zeilvaart over de Maand Maart 1938.

Aangekomen van:

Aruba	29.
Bonaire	27.
Ciudad Trujillo	1.
Jacmel	—
La Guaira	5.
La Vela de Coro	5.
Marigot Fr. G.	1.
Martinique	1.
Puerto-Cabello	39.
Puerto-Sucre	1.
Pampatar	1.
Rio-Caribe	1.
Rio-Hacha	1.
San Pedro de Macoris	2.
Tucacas	24.
Turiamo	1.
Zee	13.
Totaal	152.

Vertrokken naar:

Aruba	34.
Bonaire	33.
Ciudad Trujillo	1.
Guanta	1.
Jacmel	6.
La Guaira	13.
La Vela de Coro	16.
Marigot Fr. G.	3.
Ponce, P. R.	1.
Puerto-Cabello	51.
Puerto-Colombia	2.
Rio-Hacha	1.
San Pedro de Macoris	1.
Trinidad	2.
Totaal	165.

CURAÇAO WINTERKWARTIER VOOR H. MS. GELDERLAND.

Naar we uit de Nederlandse bladen vernemen, ligt het in de bedoeling de artillerie-opleiding te intensiveren door als regel het artlilerie-opleidingsschip Hr. M. „Gelderland" in de wintermaanden naar Curaçao te dirigeren.

EEN GENEESMIDDEL, WAARDOOR MEN RIDDER WERD.

Heden ten dage lijden nog grote gebieden op aarde onder de malariaplaag. Vroeger was Malaria echter nog veel meer verbreid en bovendien ook in landen, waar zij tegenwoordig practisch geheel uitgeroeid is. Hierdoor kon aan het eind van de 17e eeuw een zekere **Robert Talbor** groot succes behalen door vele gelukkige genezingen, die hij met zijn kinapreparaat „arcanum" volbracht. **Koning Karel II** van Engeland, dien hij van zijn vierdaagse koorts genas, verleende hem in 1687 de titel van ridder. Toen Talbor later naar Frankrijk ging, verwekte hij daar groot opzien door de genezing van den Dauphin, de zoon van **Lodewijk XIV**, en van vele andere hooggeplaatste personen als de **Hertog van Bourgogne, de Hertog van Anjou, de Graaf van Berry** en **Madame de Coligny.** Lodewijk XIV gaf opdracht het geheim van **Talbor** af tekopen, terwijl Lodewijks nicht, **Louise van Orleans,** Koningin van Spanje, Talbor tot haar lijfarts benoemde. Zoals gezegd was het „arcanum" van Talbor een kinatoebereiding. De kinabast genoot weldra een grote populariteit als geneesmiddel tegen koortsen.

Thans is de kinabast geheel in onbruik geraakt. In 1820 hebben Pelletier en Caventou het meest werkzame bestanddeel, n.l. de Kinine, er uit afgezonderd, en sindsdien is dit het specifieke genees- en voorbehoedmiddel bij malaria geworden. Als prophylaxe beveelt de Malaria-Commissie van de Volkenbond een dagelijkse dosis van 400 mg. aan gedurende het gehele malaria-seizoen en voor de behandeling een dagelijkse dosis van 1 — 1,2 gram gedurende 5 — 7 dagen. Nakuren worden niet gedaan, doch ieder recidief wordt op dezelfde wijze behandeld.

DE FILM VAN DE WEEK

In het tijdvak van 23 tot en met 29 April

ROXY.

Gold Diggers of 1937
That I may live
Dangerous number
Wee Willie Winkie

CINELANDIA.

Gold Diggers of 1937
Flames from Spain
Espionage
Hearts divided
High tension
Musical charmer
Rainbow on the river (kinderen toelaten)
The Prince and the Pauper

HOLLYWOOD.

Shake down
Rainbow on the river
The Prince and the Pauper
Wee Willie Winkie

HET RETOURBILJET VAN DEN H. VADER.

Een herinnering aan Paus Pius X en Koning George I van Griekenland.

Griekenland heeft onlangs de pijnlijke dag herdacht, waarop voor 25 jaar de stichter van de dynastie, Grootvader van den huidigen Koning, George I — een van de edelste heersers van de vooroorlogstijd, — door anarchisten in Saloniki vermoord werd. **Hierbij kwam de volgende merkwaardige herinnering aan het licht, die de monarch meermalen in eigen kring vertelde.**

Koning George I was gewoon, ieder jaar voor een kuur in Aix-les-Bains te vertoeven. Hij benutte gewoonlijk deze vacantie om politieke besprekingen te houden bij bevriende hoven. Regelmatig vertoefde hij ook in Oostenrijk. Wanneer hij naar Venetië ging, vertoefde hij daar altijd enkele dagen om iedere avond de gast te zijn van den Kardinaal Patriarch Sarto en met hem te schaken.

Toen Kardinaal Sarto als Pius X de Pauselijke Stoel beklommen had, en Koning George een officieel bezoek bracht aan het Quirinaal, maakte hij ook zijn opwachting bij den H. Vader.

Pius X ontving den koning zeer hartelijk en liet zich — een zeldzaamheid — met hem fotograferen. Hij herinnerde aan de schaakpartijen van vroeger, en zeide dat zijn drukke bezigheden nu niet meer toelieten, dit spel te spelen.

Hij had waarlijk niet vermoed, dat de Voorzienigheid deze zware last van het Pausschap op zijn schouders zou leggen. Bij deze woorden ging de H. Vader naar zijn schrijftafel en haalde uit de la een klein stukje karton: het ongebruikt gebleven gedeelte van zijn retourbiljet, dat hij in Venetië gekocht had, toen hij naar het Conclaaf ging. Koning George I vroeg om dit als aandenken te mogen bewaren.

Ook thans nog is het in het bezit van zijn nakomelingen.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Gisteren zijn te Rome de Frans-Italiaanse onderhandelingen begonnen.

In Tsjecho-Slowakije zullen binnenkort, volgens de eis der Sudeten Duitsers gemeenteraadsverkiezingen plaats hebben,

In Oostenrijk zijn de goederen geconfisceerd van Baron Rothschild, gravin Springer en een wapenfabrikant.

Door Japan is aan de V.S. volledige schade uitbetaald voor de bij Shanghai gezonken Panay.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

Op de algemene vergadering van de Billiton Maatschappij werd medegedeeld dat alles reeds in orde is voor de berging van de Lutine.

De toestemming van de aandeelhouders is reeds verkregen. Ook de verzekering is geregeld. De bekende firma Doeksen te Terschelling zal haar medewerking verlenen.

Naar verluidt, zal de Britse gezant te den Haag, Montgomery binnenkort als zodanig aftreden.

De kruiser Java is alhier aangekomen zal in het dok gaan. De reis naar Ned. Oost Indië zal de 10de Mei beginnen.

De bloemententoonstelling Primavera is gesloten. Zij werd door 132.452 bezoekers bezocht, hetgeen een record betekent.

Aan het jaarverslag van de K.L.M. ontleent Aneta het volgende. De ontvangsten bedroegen in 1937 ƒ 8.900.000.—, hetgeen 2 millioen meer is dan in 1936. Het door subsidie gedekte verlies is even groot, namelijk ƒ 1.550.000.—.

Ingediend is het wetsontwerp waarin drie millioen gulden wordt aangevraagd voor Defensie-doeleinden. De opbrengst der rijksmiddelen beliep in Maart twee millioen boven die van Maart 1937; anderhalf millioen boven de raming van Januari.

De directie van de K.N.S.M. besloot de romp van de mailschepen der Maatschappij grijs te doen schilderen.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen van „De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD-UITSLAGEN VAN ZONDAG 17 APRIL 1938.

Hollandia 1 — Feyenoord 1	0—5
Hercules 2 — Transvaal 2	2—1

WEDSTRIJD-UITSLAGEN VAN MAANDAG 18 APRIL 1938.

R.C.C. — Hercules 1	0—0.
Scherpenheuvel 2 — S.U.B.T. 2	0—0.
Jong Curaçao — Hilversum	0—0.
Atlantico — Be Quick	0—0.

COMPETITIE-STAND

A-klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	tegen	punten	gem.
Jong Holland	1	1	0	0	6	1	2	2.—
S.U.B.T.	1	1	0	0	2	0	2	2.—
Feyenoord	2	1	1	0	7	2	3	1.50
Asiento	1	0	1	0	2	2	1	1.—
Hercules	2	0	2	0	0	0	2	1.—
R.C.C.	2	0	2	0	1	1	2	1.—
Transvaal	1	0	1	0	1	1	1	1.—
Scherpenheuvel	2	0	1	1	0	2	1	0.50
Hollandia	2	0	0	2	1	11	0	0.00

Reserve A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	tegen	punten	gem.
Asiento 2	1	1	0	0	3	1	2	2.—
R.C.C. 2	1	1	0	0	2	0	2	2.—
Hercules 2	1	1	0	0	2	1	2	2.—
Jong Holland 2	1	0	1	0	1	1	1	1.—
S.U.B.T. 2	2	0	2	0	1	1	2	1.—
Scherpenheuvel 2	1	0	1	0	0	0	1	1.—
Hollandia 2	0	0	0	0	0	0	0	0.—
Transvaal 2	2	0	0	2	0	0	0	0.—
Feyenoord 2	1	0	0	1	1	3	0	0.—

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	tegen	punten	gem.
Arsenal	1	1	0	0	2	1	2	2.—
D.C.C.	1	1	0	0	1	0	2	2.—
Be Quick	2	1	1	0	1	0	3	1.50
Jong Curaçao	1	0	1	1	1	2	1	0.50
Atlantico	2	0	1	1	1	2	1	0.50
Hilversum	2	0	1	1	0	1	1	0.50
Sparta	0	0	0	0	0	0	0	0.—
Atletico	1	0	0	1	0	1	0	0.—

OPGELEGDE BOETEN.

De vereniging Transvaal is beboet met een gulden, wegens het niet inzenden van wedstrijdformulier. (Wedstrijd van Zondag 10 April 1938, tegen R.C.C. 2). Artikel 9 2de lid R.C.W.

OPGELEGDE BOETEN. WEDSTRIJDEN VAN ZONDAG 17 EN MAANDAG 18 April 1938.

De vereniging Transvaal is beboet met 50 centen, wegens het uitkomen in de wedstrijd tegen Hercules 2 zonder grensrechter. (Artikel 18 R.C.W.).

De vereniging Be Quick is beboet met 5 gulden, wegens het uitkomen in de wedstrijd tegen Atlantico met een ongerechtigde speler, n.l. M. PIETERSZ, (Artikel 11 punt 2 R.C.W.) [illegible] van wedstrijd- en ruilformulieren, E. Jauga moet zijn A. Jauga en V. Ospacio moet zijn N. Ospacio, (Artikel 10 punt 4 R.C.W. in verband met artikel 32 punt 3 onder b H.R.).

DE VERENIGINGEN WORDEN ER AAN HERINNERD, DAT DE ELFTALOPGAVEN OVER DE MAAND MEI 1938, UITERLIJK OP DINSDAG 26 APRIL 1938 IN BEZIT VAN DEN 2DEN SECRETARIS G. M. BELTRAM, BERGSTRAAT No. 17, MOETEN ZIJN.

OEFENING VOOR SPELERS DIE EVENTUEEL IN AANMERKING KOMEN VOOR PLAATSING IN HET BONDS-ELFTAL. DONDERDAG, 28 APRIL 1938.

MUNDO NOBO.

J. Pinedo (Herc.)

E. Rosina (Scherp.) — A. de Koop (Transv.)

W. Leers (J. Hol.) — A. St. Jago (J. Hol.) — H. Royer (J. Hol.)

A. Thodé (Scherp.) — J. Ramirez (J. Hol.) — C. B Bosch (SUBT) — Boelhouwer (Asiento) — R. Bernabela (Feijen.)

AANVOERDER: A. St. Jago
SHIRT Blauw

O

AANVOERDER: A. J. Maduro
SHIRT: Wit

[illegible] (RCC) — A. [illegible] (Transv.) — C. Bloemendaal (Asiento) — Kaersenhout (Transv.) — F. Jansen (Feijen.)

E. Ruiz (SUBT) — M. Nahar (Transv.) — A. Bosmie (Transv.)

A. J. Maduro (SUBT) — J. Hollander (RCC)

E. Vos (R CC)

Aanvang 4.45 uur precies
Reserves:
J. Casper Transvaal, O. Troeman J. Hol., E. Atalida Hercules, W. Goedhart Transvaal, T. Newton Scherp., J. Pietersz, SUBT, G. Pardo J. Holland, J. Coffie Scherp.

VERGADERING VAN SCHEIDSRECHTERS zal op a.s. Maandag 25 April 1938 plaats hebben des avonds om 8 uur in het R. K. Zeemanshuis.

Ingeschreven als werkend lid van: Arsenal — H. N. Davelaar
S.U.B.T. — E. F. Brion
Hilversum — H. Mamber

TOEGANGSPRIJS TOT DE OEFENWEDSTRIJD VAN 28 APRIL 1938 ƒ 0.25 PER PERSOON.

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO — NOBO

24 April 1938: A-klasse	Feijenoord 1 — S.U.B.T. 1. (A. Oehlers)	
24 April 1938: Res. A-klasse	Hercules 2 — R.C.C. 2. (A. Ercol)	*
1 Mei 1938: A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Hollandia 1 (H. Elfrink)	
1 Mei 1938: B-klasse	Arsenal — Atletico (A. D. Joens)	*
1 Mei 1938: Junioren	R.C.C. — S.U.B.T. (J. L. C. Pengel)	**
8 Mei 1938: ASIENTO ZILVEREN BAL — RIO CANARIO		
15 Mei 1938: A-klasse	R.C.C.1 — S.U.B.T. 1	
15 Mei 1938: Res.A-klasse	Feijenoord 2 — Jong Holland 2	*
15 Mei 1938: Junioren	Hercules — Hollandia	**

RIO CANARIO

24 April 1938: A-klasse	Asiento 1 — Transvaal 1 (J. Gast)	
8 Mei 1938:	ASIENTO ZILVEREN BAL	
15 Mei 1938: A-klasse	Asiento 1 — Hercules 1	
15 Mei 1938: B-klasse	Atletico — Hilversum	*

SCHERPENHEUVEL

24 April 1938: B-klasse	D.C.C. — Jong Curaçao. (E. Jansen)	
1 Mei 1938:	ASIENTO ZILVEREN BAL — RIO CANARIO	
15 Mei 1938: A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Transvaal 1	
15 Mei 1938: B-klasse	Atlantico — Jong Curaçao	*

De A-klasse wedstrijden beginnen om half vijf.
De andere wedstrijden beginnen om 3 uur.
De Junioren wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.

Op verzoek van de C.V.V. Hercules is de Junioren-wedstrijd Hercules — Jong Holland van de 3de April ongeldig verklaard en zal op een later te bepalen datum worden overgespeeld.

Op verzoek van de C.V.V. Atletico is de wedstrijd Atletico — Be Quick van de 3de April ongeldig verklaard en zal op een later te bepalen datum worden overgespeeld.

Op verzoek van de C.V.V. Transvaal is de wedstrijd Transvaal 2 — R.C.C. 2 van de 10de April ongeldig verklaard en zal op een later te bepalen datum worden overgespeeld.

HET BESTUUR.

HOE STAAT HET MET DE TELEVISIE.

(Vervolg).

Het kosten-vraagstuk.

Indien men de vicieuze cirkelgang, waarover wij boven reeds spraken, zou willen verbreken door het inrichten van een televisiedienst, dan vereisen aanstonds allerlei vragen een oplossing.

Daar is allereerst de vraag: wie zal het betalen? Engeland is het eerste land ter wereld geweest, waar televisie in de praktijk op groots opgezette wijze geprobeerd is. In Londen is een televisie-zendstation opgericht, dat de gehele Londense agglomeratie bestrijkt en dat uitzendingen van uitmuntende kwaliteit geeft. Door de regering werd aan de B.B.C. een enorm bedrag beschikbaar gesteld voor dit doel, zo hoog, dat het per kijker wel op ongeveer 3000 gulden neerkomt. Feitelijk is dit geld door den gewonen radio-luisteraar opgebracht. Doch in Nederland staan de zaken op dit gebied heel anders en het is, blijkens het onlangs in de pers gepubliceerde rapport, niet zo eenvoudig een oplossing te vinden. Want niet alleen de zender of juister gezegd de zenders kosten zoveel meer dan bij de radio, ook aan de uitzendingen zijn uiteraard in verhouding veel en veel hoger kosten verbonden. De grens voor ontvangst van een televisie-zendstation is 40 K.M. Hiermede wordt in Londen een bevolking bereikt, bijna even talrijk als die van geheel Nederland. En in Londen wonen vele vermogende lieden, die zich de weelde kunnen permitteren van een televisie-ontvanger, waarvan de kosten op minstens ƒ 1000 zijn te stellen. Daar heeft men dus de gunstigste denkbare condities voor proef met televisie. Ondanks alle reclame er voor gemaakt, schat men niettemin het aantal ontvangers — let wel op een bevolking van 8 millioen — op niet meer dan tweeduizend.

De werkingsfeer van een zender is, gelijk we zeiden, zeer beperkt. Een gebied met een straal van maximum 40 K.M. De installaties voor het uitzenden van actuele gebeurenissen zijn zeer kostbaar. Om een geheel land te bestrijken heeft men een aantal zenders nodig, die door middel van zeer dure kabelinstallaties onderling verbonden moeten worden. Deze kabels kosten honderd maal zo duur als een telefoonkabel. Met één zender zouden wij er dus in Nederland al niet zijn, zelfs niet voor de, wat het aantal eventuele televisie-ontvangers betreft, meest gunstige gedeelte van Amsterdam en met Rotterdam, waar zich ook het grootst aantal radio-luisteraars bevindt.

Wat zullen we uitzenden?

Naast het kostenvraagstuk staat het programma-vraagstuk, ten nauwste daarmede verbonden. Ook daarmede lokte de Engelse televisieproef niet zo licht tot navolging. In het allereerste begin was natuurlijk iedereen verlangend om het nieuwe wonder te zien. Maar het nieuwtje is er spoedig af en dan is het niet meer voldoende, dat men iets ziet, doch wat men ziet. Het samenstellen van een goed, boeiend televisie-programma is geen sinecure gebleken in Engeland. Er werd door de kijkers tot voor kort steen en been over geklaagd .Men kan vrijwel aannemen, dat 70 pct. der luisteraars eigenlijk pas des avonds na 7 uur gelegenheid krijgt radioprogramma's te beluisteren. Zo zal het ook met televisie zijn, waarbij zich dan nog een extra bezwaar voordoet bij het uitzenden van actuele gebeurtenissen. Wil men ze op geschikte uren uitzenden, dan zullen ze op een tussenfilm moeten worden opgenomen. Dit betekent, dat men deze zelfde Curaçao en van de functie van Sub-Ontfilm 's avonds ook in de bioscoop kan zien en heel wat beter en goedkoper dan met een televisie-ontvanger, terwijl dan nog bovendien dit nieuws met foto's in elke krant gelezen kan worden.

Bij het uitzenden van televisie is natuurlijk op de eerste plaats gedacht aan gewone speelfilms. Het film-kapitaal ziet echter in de televisie een mogelijke concurrente en heeft tot nog toe heel weinig zin getoond om zich voor uitzending te lenen. Ook de Ned. Bioscoopbond heeft dit vraagstuk al eerder besproken in een geest, welke weinig perspectief biedt. Men zou dus genoodzaakt zijn om zelf speciale films te gaan vervaardigen. Een film, welke dan een paar ton zou kosten voor toch hoogstens een paar uitzendingen! De televisor zou er feestelijk voor bedanken b.v. een week lang iedere avond naar dezelfde rolprent te zitten kijken. Een speciale regeling met de filmmaatschappijen zou natuurlijk denkbaar zijn, doch heel onwaarschijnlijk. Wat het Engelse televisie-station dan ook aan films krijgt om uit te zenden, is niets dan z.g.n. afval.

Behalve de uitzending van actualiteiten, zouden dus alleen overblijven voor hoofdschotel van het televisie-programma de eigen studio-uitzendingen. Onnodig te zeggen, welk een enorm kostenverschil zulke uitzendingen met dergelijke van de radio uitzenden. Door het ont- [illegible] ring. Doch men denke zich eens in, wat het zou kosten daarvoor de studio's om te bouwen tot tonelen. Willen dergelijke uitzendingen ook artistiek op een voldoend hoog peil staan. Vooral, omdat al die kosten voor slechts éénmalige uitzending moeten worden gemaakt. In Engeland gaat men de laatste tijd dan ook bij de televisie de richting uit van de sportreportage, hopende, dat — Engeland is een sportlievend land — hiervoor nog de meeste belangstelling zal bestaan.

En hoe zal de kijker reageren?

En dan is er nog het derde vraagstuk n.l. dat van de kijker. Gelijk we reeds aanstipten: luisteraar kan men zijn, zonder zich zelf of anderen veel inspanning te bezorgen. Luisteraar kan men zijn, terwijl men werkt, terwijl men leest of zich op een of andere manier ontspant. Radio-muziek hindert de gang van zaken in het huisgezin niet. Bevalt bepaalde muziek of een spreker niet, welnu men zet een ander station op. Men kan bij radio om zo te zeggen zijn siesta doen en men kan er bij zingen en dansen.

Visuele waarneming stelt evenwel heel andere eisen. Men moet in ieder geval in een meer of minder verduistere kamer gaan zitten, waarbij andere bezigheden dan kijken, zo goed als uitgesloten zijn. Men is verplicht op een [illegible] naar een beeld te blijven kijken, dat in 't gunstigst denkbare geval 't formaat heeft van een niet te groot schilderij. Onwillekeurig stelt men tegenover deze noodgedwongen inspanning van zich zelf en alle aanwezigen een veel hogere eis aan het programma dan bij de radio. Wil dit kleine beeld op het kamerscherm boeien, wil het avond aan avond blijven boeien, zodat het geen bezigheid wordt, welke alleen uit verveling wordt bedreven, dan is het duidelijk, dat hetgeen men uitzendt wel verbazend interessant mag zijn. Anders is de aardigheid er heus, heel spoedig af.

Voor den kijker speelt natuurlijk eveneens de eventuele prijs van het televisie-ontvangapparaat een grote rol. De laboratorium-apparaten kunnen wel door Philips gemaakt worden, doch wat zullen de kosten zijn? Men verzekerde ons, dat, zoal Philips een aanzienlijke serie van dergelijke ontvangers kon gaan bouwen, de kosten toch minsten ongeveer duizend gulden zouden moeten bedragen. Doch behalve het kostbare hart van het apparaat, de Kathodestraalbuis, bevinden zich in de televisiekast maar eventjes een 20 à 30 lampen. Zolang het ontvangapparaat nog zo gecompliceerd blijft, blijft televisie iets, dat niet onder het bereik van grote massa der bevolking kan komen.

Zo is dan, gelijk uit alles blijkt, de televisie, ondanks het feit, dat ze technisch reeds een zekere volmaaktheid heeft bereikt, toch op een dood punt gekomen. Zal ze hierover heen geholpen worden? Is dit mogelijk?

Bij de huidige stand van zaken kan het antwoord niet anders dan ontkennend luiden. Ook in Amerika ziet men er geen kans toe. Ook daar blijft men in het bekende kringetje rondtollen. Engeland, dat een prima zender heeft in het dichtst-bevolkte en rijkste gebied, dat is te vinden, moet ons een baken zijn. Indien het dáár met de televisie niets wordt, dan zal er ook voor ons niets anders opzitten dan de televisie voorlopig op zij te zetten in afwachting van een volgende fase, waarin de techniek meer perspectief biedt op economische toepassing.

DANKBETUIGING.

Langs deze weg betuig ik mijn hartelijke dank aan Dr. Hugenholtz voor de goed geslaagde operatie, en tevens aan de Eerw. Zusters van 't St. Elizabeth Gasthuis, en in het bijzonder aan Zuster Corona en Zuster Gervasia en al de kennisen die tijdens mijn ziekte hebben mede geleefd.

JOHAN MARTIJN.

K K R O O

Wereldprogramma

Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd
Zondag, 24 April 1938.

1. Wilhelmus — Opening
2. Hongaarse Blijspel Ouverture... Keler Bela K.R.O. Orkest o.l.v. Pierre Reinards
3. „Vincentius Bailly, een monnik-journalist" door Pater Ferdinandus Morsinck, Assumptionist
4. Berichten „Van en Voor de Missiepost"
5. Künstlerleben, wals.............. Joh. Strauss Promenade Orkest van Boston o.l.v. Arthur Fiedler
6. „Zuid-Afrika vraagt om aandacht" door Pierre van Valkenhoff
7. De Wereld in Vogelvlucht door Paul de Waart
8. Eventuele Actuele Aetherflitsen en Nederlandse Kroniek

[illegible]

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd

1. Le Grenadier du Caucase, [illegible]... [illegible]
2. Land[illegible] Missie-actie door Ir. J. P. Planje
3. Balletmuziek uit „Le Cid"........... J. Massenet K.R.O. Orkest o.l.v. Marinus van 't Woud
4. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
5. NAAR DE VROLIJKE OPERETTE WERELD
6. Sluiting.

VERNIELING EN DIEFSTAL.

Door den 26 jarigen bediende P. werd bij de Politie aangifte gedaan van vernieling van zijn automobiel en diefstal van gasoline. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

DIEFSTAL.

Door de 18-jarige dienstbode C. werd bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van een gouden polshorloge. In verband hiermede is door de Politie aangehouden en gehoord de 26-jarige chauffeur F., die beweerde bedoeld horloge te hebben ontvreemd. F. is hierna onder aanzegging van proces-verbaal op vrije voeten gesteld.